

τὰς λευκάς τῆς τρίχας, ἐνθυμίζω εἰς αὐτὴν τὸ βρακίον τὸ ὁποῖον ἐφόρει, ὅτε τὴν ὠδήγουν μεταμφιεσμένην ἐπὶ τοῦ ὄνου τοῦ Παντελῆ, καὶ γελῶμεν καὶ οἱ δύο καὶ εὐχαριστοῦμεν ἐκ βάθους καρδίας τὸν Θεόν.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

Η ΠΑΝΩΛΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τὴν Ἑλλάδα ἐπεσέφθη ἡ πανώλης πρὸ πεντηκονταετίας. Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1828 διεδόθη, ὅτι ἡ πανώλης ἀνεφάνη ἐν τῇ νήσῳ Ζέα. Ἡ εἰδησις δὲν ἦτο ἀκριβής, πλὴν ἐκ ταύτης λαβὼν ἀφορμὴν ὁ Καποδίστριας ἐπελήφθη τοῦ ὄργανισμοῦ ὑγειονομικῶν μέτρων. Μετ' ὀλίγας ὅμως ἡμέρας ἡ πανώλης ἀνεφάνη ἐν Ἰθρᾷ καὶ ἐν Σπέτσαις, ἀπεδόθη δὲ εἰς πλοῖον ἐλληνικὸν τὸ ὁποῖον ἐπέστρεψεν εἰς τὰς νήσους ταύτας, ἀφοῦ συνεκοινωνήσε μετὰ τῶν Ἀράβων εἰς Μεθώνην δι' ἀνταλλαγὴν αἰχμαλώτων. Ὁ Καποδίστριας ἐπολέμησε τὴν νόσον δι' αὐστηροῦ συστήματος ἀπομονώσεως τῶν μεμολυσμένων μερῶν ἀπὸ τῶν καθαρῶν. Ἡ διακοπὴ τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῆς ἐργασίας καὶ οἱ φόβοι τῆς περαιτέρω διαδόσεως τοῦ λοιμοῦ προσετέθησαν εἰς τὰς τόσας δυσχερείας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡ πανώλης ἐποίει θραῦσιν ἐν τῷ κατὰ τὴν Πελοπόννησον στρατῷ τοῦ Ἰμβραήμ πασᾶ καὶ ἰδίως ἐν Μεθώνῃ. Κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1828 ἡ πανώλης ἀνεφάνη καὶ εἰς Καλάβρυτα καὶ εἰς τι οὐ μακρὰν τῶν Καλαβρυτῶν ἀπέχον χωρίον Βράχοι. Ἐν γένει ἡ ἐπιδημία ἐκείνη ἔφερε χιρακτῆρα ἤπιον, δὲν ἐξετάθη καὶ τὰ θύματα ὑπῆρξαν ὀλίγα μεταξὺ τῶν χριστιανῶν. Ἀπεναντίας ἔνεκα τῆς κακῆς αὐτῶν διαίτης καὶ τῆς συγκεντρώσεως, πολλοὶ ἐκ τῶν Αἰγυπτίων ἀπέθανον τότε ὑπὸ τῆς πανώλους, καὶ τὰ τελευταῖα δὲ ἔγνη τῆς ἀσθενείας ἐξηλείφθησαν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Αἰγυπτίων. Ἡ πανώλης ἀνεφάνη ἐν Ἑλλάδι καὶ κατὰ τὸν Μάρτιον 1837 ἐν Πόρῳ, ὅπου ἐφόνησε πολλοὺς ἐν μέρει ἔνεκα τῶν ἀσυνέτων μέτρων τῆς τότε κυβερνήσεως. Διήρκεσεν ἐν ὄλῳ μῆνας τέσσαρας, περιωρίσθη δὲ καὶ κατεστάλη διὰ τῶν καταλλήλων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὁ τελευταῖος ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς Πόρον σταλαεὶς πεπαιδευμένος ἰατρός Πέτρος Κ. Ἡπίτης.¹

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς
ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

101.

Πολλάκις ὁ ἀνθρώπινος νοῦς συλλαμβάνει αὐτομάτους τῶν πραγμάτων ἰδέας τοσοῦτον ἐντελῶς, ὥστε καὶ διὰ τέχνης πολλῆς δὲν θά ἦ δυνατό νὰ μορφώσῃ αὐτῶν ἐντελεστεράς.

102.

Πάντοτε τὸν νοῦν ἐξαπατᾷ ἡ καρδιά.

¹ Ὁρα.

103.

Οἱ τὸν νοῦν αὐτῶν γινώσκοντες τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγνοοῦσιν.

104.

Καθὼς τὰ πράγματα οὕτω καὶ οἱ ἄνθρωποι ἴδιον ἔχουσιν ἀπόψεως σημείον. Καὶ ἄλλοι μὲν αὐτῶν διαγινώσκονται ἐκ τοῦ πλησίον, ἄλλων δὲ μόνον πόρρωθεν διακρίνεται ἡ ἀληθὴς αὐτῶν εἰκὼν.

105.

Λογικὸς δὲν εἶναι ὁ κατὰ τύχην ἀνευρίσκων τῶν πραγμάτων τὸν λόγον, ἀλλ' ὁ γινώσκων καὶ διορῶν αὐτὸν, καὶ τερπόμενος ἐν αὐτῷ.

106.

Πρὸς ἀκριβῆ τῶν πραγμάτων κατάληψιν ἀπαιτεῖται ἡ γνώσις πάσης αὐτῶν λεπτομερείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ λεπτομέρεια χωρεῖ ἐπ' ἀπειρον, τοῦ ἀνθρώπου αἱ γνώσεις καὶ ἐπιπόλαιοι εἶναι καὶ ἀτελεῖς.

107.

Κατὰ τινα τρόπον διαθρύπτεται ἡ θέλουσα νὰ δεῖξῃ ὅτι ἐπιμελῶς ἀποφεύγει τὰς διαθρύψεις.

108.

Ὁ νοῦς δὲν δύναται νὰ ὑποκριθῇ ἐπὶ πολὺ τὸ πρόσωπον τῆς καρδίας.

109.

Τῆς νεότητος αἱ ὀρέξεις μεταβάλλονται ἔνεκα τῆς ζέσεως τοῦ αἵματος αὐτῆς· αἱ δὲ τοῦ γήρατος παραμένουσιν ἐκ συνηθείας.

110.

Οὐδὲν φιλοδοροῦμεν τοσοῦτον ἀφθόνως, ὅσον τὰς συμβουλὰς.

111.

Ὅσον πλεῖότερον ἀγαπῶμεν ἐταίραν τινα, τοσοῦτον ἐγγυτέρω εἶναι ἡ πρὸς αὐτὴν ἡμετέρα ἀπέχθεια.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Παιδικὴ ἀπόκρισις.

Μαρία (ἀδελφὴ πρεσβυτέρα). Ἄχ! Ἐλένη μου, μ' ἀφάνισε τὸ δόντι μου. Ἐτσι μ' ἔρχεται νὰ το βγάλω νὰ ἐλευθερωθῶ.

Ἐλένη (ἀδελφὴ μικροτέρα, εἰς ἣν οἱ γονεῖς δίδουσι πάντοτε τὰ παλαιὰ φορέματα καὶ ὅ τι ἄλλο μετεχειρίσθη ἡ Μαρία). Ὡ! μὴ, Μαρία μου! μὴ το βγάλῃς, διότι ἡ μητέρα θὰ μού το βάλῃ ἐμένα!

*

— Καλέ, τί κατάστασις εἶν' αὐτή; ἔλεγε πρῶταν τινα κύριός τις πρὸς τὸν ὑπρέτην του, πρῶτ' πρῶτ' καὶ μὲνε καὶ σὺ ἐπῆγες νὰ μεθύσῃς; — Μὲ συμπάθειο, ἀφεντικὸ, εἰμ' ἀπὸ τὰ χθες τὸ βράδυ, ἀπεκριθῆ ὁ οἰνοβαρὴς θεράπων μάτην προσπαθῶν νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν κλονουμένων ποδῶν του.